

ZAJÍMAVOST

Stadión rekordů v Houštce

Kantorek, Odložil, Zátapek... Slavní běžci 50. a 60. let. Kromě světových rekordů je spojuje ještě něco. Vytvořili je ve Staré Boleslavi, lépe řečeno na přilehlém atletickém stadiónu v Houštce uprostřed lužních lesů.

V roce 1820 byl nedaleko Boleslavi objeven minerální pramen. Vznikly slatinné lázně

Houštka. Po válce zde vyrostl nový atletický stadión a liheň talentů. Jen několikanásobný olympijský vítěz Emil Zátopek tu vytvořil od roku 1951 osm světových rekordů (celkem jich tu bylo překonáno 17!). Jeho jméno dnes areál, zaměřený na výchovu mládeže, také nese. Zátopek je samozřejmě i čestným občanem města.

FOTO: ČTK

Při dopoledním tréninku naběhá Emil Zátopek ve vysokých botách se silnou gumovou podrážkou 12-15 km. Odpolední trénink již běhá v tretrách. Běh prokládá dlouhými skoky.
(foto a text ČTK z roku 1953 o soustředění u Staré Boleslavi)

KAM V OKOLÍ

V **Zápech** (jižně od Brandýsa přes silnici R10) stávala tvrz, z níž se zachoval landštejnský znak s letopočtem 1533 na domě čp. 16. Dále: kostel sv. Jakuba Většího (polovina 18. století), domy vestavěné do bývalého gotického dvorce. V **Dřevčicích** (2 km JZ od Brandýsa) dvoupatrová hranolová zvonice (1695) a gotická tvrz přestavěná v 18. století na sýpku. Dále: goticky a barokně přestavěný původně románský kostel sv. Bartoloměje či barokní brány místních statků. Severně od Boleslavi (autem od silnice R10 a motorestu U čtyř kamenů) leží obec **Hlavenec**. Těsně za ní se nachází upravený parčík s krásným barokním pomníkem císaře Karla

VI. se sousoším sv. Huberta, které vytvořil Matyáš Braun v letech 1724 – 25. Rudolf II. našel zalíbení ve zdejších lesích a pořádal tu hony. Masakry zvěře pokračovaly i v 18. století. Při honu 30. června 1721 zastřelila sama císařovna Kristina 57 jelenů, 11 laní a 4 kolouchy. V roce 1764 bylo zase během jediného honu zastřeleno 18 tisíc zajíců.

Magazín IN spolupracuje
s agenturou
Czechtourism

ském hradě. Rozšiřování křesťanství a moci panovníka však mnozí nesli nelibě. Tradiční rodové a pohanské zvyklosti byly ohroženy. A právě v tu chvíli se na scéně objevila česká verze starozákonní legendy o Kainu a Ábelovi.

Václavovi bylo zřejmě pouhých 27 let, když se 28. září 935 (podle starších svatováclavských legend to bylo v roce 929) ocitl v nesprávnou chvíli na nesprávném místě. Na dvorci hradiště ve Staré Boleslavi, které patřilo Václavovu bratrovi Boleslavovi. Jeho družiníci ten den knížete zavraždili. Podle Kosmovy kroniky se tak stalo u kostelíka sv. Kosmy a Damiána (dnes na jeho místě stojí známá bazilika sv. Václava): „*Roku od narození Páně 929. Dne 28. září svatý Václav, kníže český, byv lstí bratrovou na hradě Boleslavi umučen, ve věčný nebeský dvůr on šťastným osudem vešel. O tom totiž, kterak Boleslav, nehodný slouti rodným bratrem muže svatého, zákeřně pozval na hostinu svého bratra, ač se spíše chystal ho zavraždit, aby se mohl ujmouti vlády v zemi, nebo o tom, kterak před tvář lidí, ale ne před Bohem, skrýval vinu bratrovraždy, jest tuším sdostatek pověděno v Oslavě umučení téhož svatého muže. A když kníže Václav vzal odměnu za svůj život, Boleslav, druhý Kain, došel pak, žel, knížectví zle nabytého.*“ Tolik Kosmas. Starší Kristiánova legenda se pouští do popisu vraždy: „*Tu kopími, tu těžkými ranami ho probodavše, odpravili ho u dveří chrámových...*“ Bylo zaděláno na kult největšího českého světce.

Navzdory jménu nebyl onen bratrovrah zakladatelem města. Boleslavské hradiště vzniklo o pár let dřív za knížete Spytihněva I., bylo to zřejmě kolem roku 900. (Podle archeologů se Slované v oblasti usídlili někdy v 7. a 8. století. Již v mladší době kamenné ovšem zdejší prostor kolem Labe kolonizovali první zemědělci.) Spolu s Mělníkem, Tetínem či Libušínem hrálo boleslavské

hradiště velkou roli pevností chránících Prahu, centrum rodného se českého státu. Boleslav na pravém břehu Labe ležela na obchodní cestě, které se říkalo Žitavská.

Důležitým datem se stal rok 1046, kdy byl vysvěcen kapitulní kostel sv. Václava a vzrostla církevní váha Staré Boleslavi. Doba husitských válek nepřinesla nic dobrého: město obsadili Pražané a zpusťovali. Následující staletí se příliš neliší od údělu většiny malých měst: Stará Boleslav šla z rukou do rukou.

Boleslav, památky:
církevní památky

Staroboleslavské náměstí leží v místech někdejšího slovanského hradiště. Hrad, který tu stával posléze, padl za husitských válek. Ze středověkého opevnění se dochovaly zbytky hradeb a také dvoupátrová hranolová brána s křížově sklenutým průjezdem.

Za pozornost stojí církevní památky. Bazilika sv. Klimenta je původně románskou stavbou, později barokně přestavěna. Krypta je z 11. století. Na zdech kostela se našly „útržky“ fresek: pojednávaly o svatém Klimentovi.

FOTO: CZECHTOURISM

Kostel sv. Václava
ve Staré Boleslavi

Z původního kostela sv. Václava se příliš nedochovalo. Jen zdi Vrábské kaple. U ní je památník zavraždění sv. Václava. Kostel, který vidíme dnes, je výsledkem rozsáhlých přestaveb. Své přidala gotika, renesance a nakonec také baroko.